

IVAN GUNDULIĆ
DUBRAVKA

IMENA KOJA ULAZE U OVO PRIKAZAN'JE

RADMIO

SKUP PASTIRA

RIBAR

MILJENKO

LJUBMIR

DUBRAVKA

SKUP VILA

DIVJAK SATIR

GORŠTAK SATIR

ZAGORKO

LJUBDRAG

JELJENKA SATIRICA

BRŠTANKO

TRATORKO

VUK SATIR

STOJNA

PELINKA

PASTJERIĆI MALI, usve pet

GLASNIK
SKUP SATIRA
REDOVNIK

ČINJEN'JE PRVO

Skazan'je prvo

SKUP PASTIRA I RADMIO

RADMIO

Objavi, Danice, jasni zrak objavi,
čuj tihe vjetrice u ovoj Dubravi;
pršat su počeli po listju zelenu
zovući dan bijeli i dzoru rumenu.

O zvijezdo, najdraži od neba uresu,
ukaž' se, ukaži! Raskošje tve gdje su?
Žuđena Danice, objav' se, objavi!
I zvijeri i ptice, svaki te glas slavi;
sve te oči gledaju i srca sva hlipe
da nas svijeh opsjaju svjetlosti tve lipe,
da nam prije svane dan, blagi dan svečani,
i žuđen i čekani u ovoj svoj strani.

SKUP

Objavi, Danice, jasni zrak objavi,
čuj tihe vjetrice u ovoj Dubravi;
pršat su počeli po listju zelenu
zovući dan bijeli i dzoru rumenu.

RADMIO

Ovo dan je ki dohodi
jednom nami na godišće,
u ki slatkoj mi slobodi
činimo ovdi svetište, -
slatkoj slobodi i od časti
i od uresa vjekovita,

u koj niče i uzrasti
Dubrava ova plemenita.

Sastaje se cića tega
skup od vila i pastijera,
i za od svijeh najljepšega
najljepša se od njih vijera.

Vijeraju se i jedine
dva najljepša ki se žele,
i od pira gozbe čine
obilne se i vesele.

SKUP

Objavi, Danice, ah veće objavi,
žudeno tve lice u ovoj Dubravi!

Livade su uzeli odjeću zelenu,
da obuku dan bijeli i dzoru rumenu.

RADMIO

Pod svirôku ovčar mladi
danaske se glasi svuda,
reseć cvijetkom na livadi
krotkom stadu čela ruda.

Danas lijepe pastjerice
vijencem krune zlatne vlase,
po dubravah ter slavice
bude u slatke pojuć glase.

S dobrom kobi na dan ovi
težak, za teg da je uhati,
popijevajuć za volovi
teško ralo cvijetjem kiti.

Danaske se tanci staju,
danas poju slatke pjesni
i razlike igre igraju
u radosti i ljuvezni.

SKUP

Objavi, Danice, drag pogled objavi!
Eto cti cvjetice po ovoj Dubravi

i u miris, ko dijeli na busku zelenu,
uzdiľe dan bijeli i dzoru rumenu.

RADMIO

Ali suncem iz istoči
Dubrava ova ne svaniva, -
o Dubravko lijepa, iz oči
tvojijeh nami bio dan siva.

Tvu ljepotu od svijeh višu
svi pastijeri da prije vide
žude i žele i uzdišu,
i svuda te slidom slide.

Tim svi danas doletjeće
gdi tva sjaju suncem lica,
jeda komu s blage sreće
budeš draga vjerenica.

Doće, da gork trud rasladi
kon uresa tvoga slavna,
i Miljenko pastijer mladi
ki te verno služi odavna.

Dva mila ova, o Ljubavi,
tva sjedini slatka sila
na dan ovi u ki slavi
sloboda se naša mila.

Združ' s Miljenkom ti pastirom
lijepu Dubravku i gizdavu,
i obeseli srećnijem pirom
nas i našu svu Dubravu!

SKUP

Objavi, Danice, lijep ures objavi,
probudi slavice u ovoj Dubravi,
u žuber veseli po dubju zelenu
da poju dan bijeli i dzoru rumenu.

RADMIO

Ali, družbo, neka čut je
sad vesel'je sa svijeh strana,
pođ'te oglasit osvanutje
svud ovega blaga dana.

Svud se glasi i navijesti
da pr'je nego sunce zađe
svak na ovemu ovdi mjesti
na općenu se skupu nađe.

A uto ja ću poč spraviti
svetilište i sva ina
dostojno se čim slaviti
današnja će svetkovina.

Skazan'je drugo

RADMIO I RIBAR

RIBAR

Čestiti pastiru, ti pjevat podrani,
er vodiš u miru pokojan tvoje dni;
ufan'ja, jaoh, a mâ nesreća ne stječe
pobjećuć iz doma, tukuć se daleče.

RADMIO

Ko god si, ne cvijeli ni tvojjem nesrećam
kobi dan veseli ki 'e srećan svima nam!
Općena sloboda, vrh svega najdraža,
koju nam bog poda naš pokoj uzmaža.
Nu ako si ti ribar, kô kaže vas čin tvoj,
koja ti čini stvar k Dubravi doć ovoj?

RIBAR

Za shranit staros mu i odahnut bez sile
u gnijezdu slatkomu slobode primile.
Primorja naľa sva u niľta sila zbi:
Dubrava sama ova vlada se po sebi.
Po njih svijeh srdita zvijer trči i rži,
i grabi i hita i u noktijeh sve drži.
Ovdi čut zle zvijeri ni inoga glasa nî
neg što sam žuberi tih slavic na grani.
Tvrda u nas n'je kuća da od sile prihude
bludnika goruća ocu kćer sabljude.
Ovdi n'je sirote ku sila potište,
ni se boji sramote ko ju sam ne ište.
Toliko 'e vladan'je silno u nas, da se ti,
žena, djeca, iman'je ne možeš tvoj rijeti.
U mjesti je ovemu slobode čestit dar:

svak sebi i svemu svomu je gospodar.

Razlog, pravda i mjera svemu je zlato u nas,
prodava na nj vjera, život se, duša i čas;

duša i čas ovuda ne ide za platom,
ni mjere u suda pritežu pod zlatom.

Stvari u nas tej nije kom voljan mož' se čut;
kupovat trijebi je, ako hoć' odahnut.

Vrsta ovdí svakoja u časnoj zabavi
sred mirna pokoja veselo boravi.

Tijem teško nam svime i lele vrh svega
pod jarmom teškime gospostva tuđega,

a blago svijem vami kî ončas s poroda
slobodni i sami sebi ste gospoda.

Da uzdrži višnja vlas u bitju vas tomu,
a tko ište zlo na vas zlo našo na domu!

RADMIO

Ti si doć mudro obrô, pr'jateljju, pod sjeni
od mjesta gdi dobro gosti su primljeni;

jer otkad najprije niće ova Dubrava,
i otkad se obstrije slobodnijem plotom sva,
vjera u njoj krepak stan i nađe i steče,
s kôm je svak slobodan od sile najpreče.

Tim, goste, kad sreća donije te pr'jatelja
u ovi dan najveća kad nam su veselja,

pastijeri kad hode u skupu općenu
prislátke slobode slaviti spomenu,
najljepši kad pastir s najljepšom od vilâ
združi se i na pir družba im gre mila,

tanci se hitaju i poju tuj pjesni
i igre igraju razlike s ljuvezni,-
tim slid' me, pr'jateljju, er bih ja uzeo
u općenu veselju da si i ti veseo.

RIBAR

Vjeran drug biću tvoj, jeda i ja mom trudu
drag pokoj u vašoj slobodi nač budu.

O Dubravo, slavna svima
u uresu slobodnomu,
lijepa ti si mojijem očima,
draga ti si srcu momu.

U veseloj ovoj sjeni
od čestitih tvojih grana
provesti je milo meni

dio najdraži mojijeh dana.

Tim raspinam mreže moje,
i u zavjet vješam vrše
na zeleno dubje tvoje,
po kom blazi vjetri prše.

Skazan'je treće

MILJENKO

Po listju počeli pršat su vjetrici,
po dublju veseli žubere slavici,
romonom kladenci zovu zrak sunčani,
izhode pod vijenci seljanke s gorani.

Pastijeri livadom uz dipli začinju,
klikuju za stadom lipotu vilinju;
a lijepe sve vile pod sjencom kraj vode
pod pjesni primile tanačce izvode:
dzora je, svaniva, ali jaoh, s istoči
meni dan ne siva iz dražijeh još oči.

Vjetrici uzdasi, žuber su tužbe me,
suzâ se vir glasi romonom groznijeme;
plač pjesni, a stada misli su stravljene,
srdacce livada u željah ke zene;
nu bez me jedine svitlosti čim stoju,
ne viđu neg tmine i vječnu noć moju.

O Dubravko, sej Dubrave
jasna dzoro, svitli uresu,
od ljepote tve gizdave
gdi su rajski zraci, gdje su?

Dan ne sviće moj s danice,
ni mi sunce sja s istoči:
istok čelo, bio dan lice
a me sunce tve su oči.

Da vas gorim, dubje pita'
i na dubju svaku granu
s moga ognja vjekovita
kolikrat im listje planu

Jak uzdrži pticu veska,
kom tanahni prut se oblijepi,
tako lipos tva nebeska
mene kroz tvoj ures lijepi.

Ah, u srcu je li tvomu
kv spomena od me vire,
i da u mjesti jes ovomu
jedan za te ki umire?

Ali жољ, jaoh, i u svrsi
nemilosna mom životu

od kamena kažeš prsi,
kriješ rajsku tvu lipotu!

Skazan'je četvrto

LJUBMIR I MILJENKO

LJUBMIR

Miljenko, kuda toj tužeći sam hodiš?
što uzroči nepokoj u kom se nahodiš?
Ah, da li žalostan drug mili moj biće
veseo ušto dan svakomu osviće?

MILJENKO

Ljubmire, komu je suđeno tužiti
ne pozna ni čuje radosti na sviti.
Ja služim gospoju sletjelu iz raja,
ali ona za moju vik službu ne haja.
Za onom kâ meni prika je saviše
život moj stravljeni uzdišuć izdiše.

LJUBMIR

Miljenko, prosti mi, ludos je mrijet s tega;
sami smo uzrok mi svega zla našega.
Nesvijes je toj vrlo zareć se u sebi
da je žena umrla božica od nebi;
pastirica iz sela našega ovoga
tebe je zanjela s uresa miloga.
Pastijeri znaš da svi i vile gizdave
na dan se kupe ovi na mile zabave.
Bićeš ti, biće tu Dubravka gizdava,
kroz rajsku lipotu koja te skončava.
Veseo se zato kaži,
znaš običaj kâ je mila
pastijer najljepši i najdraži
da najljepšu steče od vilâ.
Ti si lijep, lijepa ona; draga ona, drag si ti,
srca vam razdiona ljubav će združiti.

MILJENKO

Ne scijeni da slijepe toli oči imam ja
da ures me lijepe ne poznam od raja:
sunce iz nje sja oči a dzora iz čela,
bijeli dan s istoči, pogleda vesela.

Tijem svud noć mrkla je gdi svijetli zrak gledan
n'je me vil, koja je sunce, dzora i moj dan.

Ljubmire, kud ti hoć', vodi me: s tobom grem,
mu lijepu da mi 'e moć pr'je vidit neg umrem.

LJUBMIR

Da, sa mnom hod' sada, i veće spravlja' pir
od našijeh livada najljepši kô pastir;

i ako strah dosle ima tvâ mladost, ostavi
košutam plasima u ovoj Dubravi.

Ali smjej i veća ufan'ja prilaga',
er ljubav i sreća smione pomaga.

MILJENKO

Tamni strah, jaoh, mene mlađahna ne tiri,
slobodan u stijene prošo bih sred zvirî...

A ne kaono stan smrknuti
i od života noć tamnoga
na zracijeh rasvanuti
jedinoga sunca moga.

LJUBMIR

Ne veće naprijeda, Miljenko! Nu pazi
s dragoga pogleda gdi ti dan izlazi.

MILJENKO

Sve vidim! Ah, sad, moj uzdaše ognjeni,
k môj želji prilijepoj ti vodac bud' meni,
pače se poteži leteći naprijeda,
ter i nje užeži srdačce od leda;

neka mi vjeruje da u ognju gorim vas,
u sebi kad čuje istoga ognja vlas.

Ah, život ki 'e draži, kad bi oganj moguć bil,
kî dušu mu sprazi, užeci i mu vil.

Skazan'je peto

DUBRAVKA I SKUP VILA

DUBRAVKA

Lijepe vile, druge moje,
eto istječe dzora bijela,
dan čestiti svanuo je:
naresimo vijencim čela,
nakitimo cvijetkom vlase
skladno u slatke pojuć glase!

SKUP

Neka ljepos nami uzmnaža
od naprave pomnja mila,
ti najljepša, ti najdraža
bez cvijeta si cvijet od vila:
zene trator i ružica
sred rajskoga tvoga lica.

Slavicu u gori
i ti otvori
žuber medeni
lijepe zeleni,
u glas najviši
s nami bigliši,
hvaleći slave
dzore gizdave.

DUBRAVKA

Cvjeta cvijetje po sve kraje,
jasni se istok cvijetjem resi,
zvijezdam cvijetje svud nastaje,
dzora u cvijetju zgar s nebesi
od cvijetja nam daž prosipa;
kupimo ga, družbo lipa!

Sve rumeni, sve se bijeli

u razlikom cvijetju sada
u cvijetju se sve veseli:
gora, polje i livada;
sve je cvijetjem procavtilo,
od cvijetja je doba milo.

SKUP

Slavicu u gori,
i ti otvori
žuber medeni
lijepe zeleni,
u glas najviši
s nami bigliši,
hvaleći slave
dzore gizdave.

DUBRAVKA

Svijetla i draga sred istoči
zrak u cvijetju dzora kaže;
nu je zrak ljepši našijeh oči,
na licu u nas cvijetje draže;
dobiva ures naš veseli
primalitje i dan bijeli.

Eto iza dzore bijele
sunce svjetlji zrak pomilja;
ali 'e pogled svjetlji vele
ko me svijetlo sunce strilja
iz istoka od lipote,
s oči kijeh zrak dušu mi ote.

Hod'mo veće, druge mile,
čim na istoku sunce sviti,
lir snježani puti bile
u jedzeru bistru umiti,
da od ljeposti zrak jedine
danaska nam većma sine.

Skazan'je šesto

SATIR DIVJAK

Ne čudim se ja, Ljubavi,
da n'je mala ni velika
koga u ovoj ti Dubravi
ne učini ljubovnika.

Ljubovnik se svak spovijeda,
ljubovnik se svak govori,
i nije tega tko s pogleda
draga u ognju tvom ne gori.

Jer ti vlastim tvom ganuti
moguća si svač'je ćudi,
i tko mlad te ne oćuti
trijebi 'e da star pak zaludi.

Tim ja velik dar sam steko
što me mlada plam tvoj zgrija;
er pod staros kukurijeko
ljuvena bih ludorija.

Pače držim mlad sliditi,
o Ljubavi, tve zabave,
da ne može bit na sviti
djelo od veće dike i slave;
a pameti zdrave nije
tko od tve vlasti sudi inako;
er da tebe s ljudim nije,
vas bi trag se ljudcki smako.

Ali mâ svijes čemu udugo
razložeci riječi gubi?
Njetko jedno, njetko drugo,
svak na ovemu svijetu ljubi.

Nu kô u sebi ljudcke ćudi
i misli su sve razlike,
razlike su tako u ljudi
i ljubavi svekolike.

Tko visoko hlepi znan'je,
tko zlato Indije slidom slidi,
a tko za uzit na vladan'je
vene, čezne, gasne, blidi;
tko u gradovijeh stat uživa,
tko obra u selijeh stan'je za se,
tko putuje, tko počiva,
a tko lovi, a tko pase.

Njetko crnu zemlju teži,
njetko sinje more brodi;
na ono se svak poteži
na što ljubav svâ ga vodi.

O Dubravko, ljepša vele
od svijeh vila u Dubravi,
tebe misli moje žele,
mâ se ljubav tobom slavi.

Ja tvoj slidim ukras mnogi,
zasve u gorah da imam ladu;

ali i ovan vitorogi
za ovcom jednom ne gre u stadu.

Po naravi oganj žeže
a ljepota smamlja i travi,
a brštan se grli i veže
s dubom svacijem u dubravi.

I ako nijesam ja, tko ini
toj će rijeti od gorana,
komu za ures tvoj jedini
ti ćeš danas bit podana?

Satirić sam čudno pristô,
stvari u mene grube nije,
a u jedzero bistro i čisto
ogledah se malo prije.

U napravi nije môj varka,
najljepši sam od me vrste:
zračna obličja, čela žarka,
jake kosti, puti čvrste.

Dva roščića, ki me krune,
u mjesto mi su od rudeža,
a po koži oštre vune
od hrabrenstva obilježja.

U mom srcu nije strahe,
mâ su oružja ruke gole;
tijekom stižem srne plahe,
snagom rvem lave ohole.

Skazan'je sedmo

GORŠTAK I DIVJAK, SATIRI

GORŠTAK

Tuj li si, Divjače? Kud jutros od mene
krijući izmače u gaje zelene?

Jeda te sram da puk smijeh tobom ne tvori
Ter sâm ko pribjen vuk skitaš se po gori?

Tajat je zaludu česa n'je moć skriti:
po svač'jem ja sudu ljepši sam nego ti.

DIVJAK

Ljepši ti nego ja? Ko je tî tko veli
da ljepša jes šoja neg golub pribijeli?

Ovaku tko drugu vidje igdje nakazan?
Pastijera po lugu ne straši na blag dan!

GORŠTAK

Ti strašiš, a ja ne, s grdoće nemile
od ove sve strane pastire i vile.

DIVJAK

Od žena i od ljudi gonjen si svuda ti,
a moju svak žudi prijazan imati.

GORŠTAK

Pače kâ od žena u svomu životu
nije sva pečena kroz moju lipotu?
A ljudem svijem sam drag, i zato pr'je sunca
još jutros na dan blag zazvan sam za glunca.

DIVJAK

Tebe su dozvali za glunca pastiri
ki ne imaš svirali ni kô se znaš sviri?!

GORŠTAK

Svirale evo me, i ako ćeš za oklad
sviriti sa mnome, uzmi i ti tvoju sad.

DIVJAK

Svirale ne sviri ni u to dni gubi,
neg s glave roge zdri, ter u nje zatrubu.

GORJATAK

A s mjeľnic tvojjeh tih pisak rascipi,
ter odsad u ti mijeh ne puha' neg njim pij.

DIVJAK

O dzori, kad moje dipli se oglase,
tih slavic zapoje natjecat ľ njima se.

GORJATAK

Pod dubjem ja kada zasvirim u gaju,
pastiri i stada s vesel'jem igraju.

DIVJAK

Dubravka, ka je čas i ures svijeh vila,
pod dipli mojijeh glas tančac je vodila.

GORŠTAK

Danica mâ, pače sunce, kim svićem ja,
pod ovu mu začē svirôku sred dubja.

DIVJAK

Pod' gorsko zvjeren'je u gorah zagluša',
neskladno sviren'je da se ovdi ne sluša.

GORŠTAK

Vrzi riječi i dava' razumjet drugi put:
svirimo obadva, koga je bolje čut!

DIVJAK

Počni ti najprije natjecat kî se hoć';
kî od nas dobije na pir će glunac poč.
I veća neka ti sramota i šteta:
uzmimo pjevati upored opeta!

GORŠTAK

Ni dipli ni tvoj glas zadava strah meni:
ja počeh ovi čas, ti me opet izmijeni.

(Ovdi satiri svire)

DIVJAK

Sada sam izusti tko sviri bolje od nas;
dobit si, prepusti od glunca meni čas!

GORŠTAK

Ili ti je u volji ili n'je, staćeš tja;
ko glunac najbolji dozvan sam na pir ja.

DIVJAK

Tamo se it ne muči, er ko trs raspukla
svirala tva zuči neskladna i mukla.

GORŠTAK

A buče tej tvoje mješnice ko spila
po gorah iz koje od vjetar dme sila.

DIVJAK

Ah, kada nećeš rog dignuti svrh oči,
pod', svinjo, u brlog, a ovdi ne hroči!

GORŠTAK

A ti, kad zamuko još nijesi, potrči,
gubava žabo, u kô, a ovdí ne kvrči!

DIVJAK

Zm'jo ljuta, prigrizi otrovni jezik taj;
boljem se ponizi, a u nesvijes ne rigaj!

GORŠTAK

Rigaš ti zlobni ijed, huđi svijeh živina,
ali opet upored hod' sa mnóm začina!

DIVJAK

Ne pjevaj ti neg blej', koze ine gdje pasu;
slavicem gorski jej ne sklada se u glasu.

GORŠTAK

Ah, nuti u što ufa crni vran nesvijesni,
da bijeloga on kufa dobiće u pjesni.

DIVJAK

Rakle mi dvije dunje darova iz njedri,
da od oči svijetlijeh nje popijevam zrak vedri.

GORŠTAK

Kitu mi neki dan jabuk da Ljubica,
da 'oj hvalim pram zlatan i ures od lica.

DIVJAK

Kad moj slatki glas začina,
kako slavic ki se izvija,
na nj doteku iz planina
Hoja, Lero, Dolerija.

GORŠTAK

Kad moj jezik pjesni klikne,
kako staglič ki žuberi,
da me resi, cvijetje nikne,
da me čuju, teku zvijeri.

DIVJAK

Kukuljava ja dva gnijezda,
kijeh pjet narav medno uči,
hranim lijepoj, koj ma zvijezda
za vječnu me slugu odluči.

GORŠTAK

Svega ruda jagančića,
dvije matere ki posisa,
pasem dragoj, koj me sreća,
da sam vječni rob zapisa.

DIVJAK

Rec', ka u gori zvijer pribiva
ljudcke svijesti i spoznan'ja
kâ se u bistroj vodi umiva
i mjesecu čista klan'ja?

GORŠTAK

Kaž' mi, ptica ono kâ je
kâ svoj smrti loži drva,
i iz ognja opet živa ustaje
perja i krila stječuć prva?

DIVJAK

Sad poznat mož' uprav odluku tvu ludu,
zašto se s lavom mrav zatječe zaludu.

GORŠTAK

O žabo, s krjesovi pod' kvrči i kriješti,
moj 'e danas pir ovi, ti za te drugi išti!

DIVJAK

Ovi uteče. Ja znam što ću:
on na piru glumac budi;
ja za drugo tamo doću,
kô me srce većma žudi.

Danas mjesti u ovemu
s pastijerim se vile staju,
i pastiru najljepšemu
vil najljepšu od svih daju.

Nu prije tega u jedzeru
vile okupat sve se hode,
svaka želeć da nju oberu
i nevjestom danas vode.

Namislio sam tim odjeće
jednoj od njih skrovno uzeti,
i priobučen tako veće
ja se vila lijepa rijeti.

Skazan'je osmo

ZAGORKO I LJUBDRAG

ZAGORKO

Potež' se naprijeda, me stado, poteži,
ne vidiš ureda gdje mâ vil, jaoh, bježi.

Uputi se, uputi, stado moje, prije
neg ju grm zgusnuti očima mo'ijem skrije.

To li neć' it hrlo, pod stranom ti ovom

pusto ostaj, ter grlo zajazi vukovom.

Ustav' se! Kud plaha utječeš, lijepa mâ,
od moga uzdača ki od ognja krila ima?

Ja, braće, nijesam zvir srdita u gori
neg stravljen mlad pastir ki s oči tvo'ijeh gori,
kî sa svom kriposti drag ures tvoj slidim
i od tvoje liposti prignutja ne vidim.

LJUBDRAG

Kud srneš, Zagorko, kud li se potežiš?
Ke prispje zlo gorko? Od stada što bježiš?

Gdje si se zateko, ke ti su nevolje?
Loču ti psi mlijeko, ovce ti vuk kolje.

Tve sjeme po pustoj njivi se poteza,
vinograd leži tvoj zapušten bez rijeza.

Stada svijeh ovčara po žitu tvom pasu,
muka se tvâ hara i stoga sva rasu.

Tim vrat' se nazada: ženska ti lipota,
kad umreš od glada, ne vrati života.

ZAGORKO

Ne zalaz' udilje, mâ je ovo odluka:
neka ide stado žlje i stoka i muka!

Jedan sâm milostan pogled vil žuđene
hraniti kripostan živa je sved mene.

Namjera nu huda na me te donije,
kud lijepa mâ, kuda obrati, jaoh, gdi je?

Stranom ću ja svakom trag slidit vil moje,
a ti pod' zlom mrakom, odkuda i doje.

LJUBDRAG

Ah, kako poče, ti napreduj i hodi:
poznaćeš mahniti bijes na što dovodi.

Skazan'je deveto

LJUBDRAG

Ah, sad poznam da ne vara
u sudu se tko govori
da koliko svijet se stara,
toliko je huđi i gori.

U moje vrijeme narav ina
i nauka bješe od ljudi;
sve 'e drugoga sad načina,
druga doba, druge ćudi.

U dni moje viđaše se
o koristi gđi svak radi;
uzlotrilo sada sve se,
živu isprazno stari i mladi.

Pr'je bijeljahu sva mjesta se
našim stadim bezbrojnima;
sad dubrava sva ne pase
što u me doba jedan ima.

Pomnja prije dobra općena
u njoj vječnu zelen goji;
sad s nepomstvom porušena
s povenutijem listjem stoji.

Ovce vođahu izdaleka
s mekahnijem se runom prije;
sad među nam n'je čovjeka
kî se krenut s mjesta umije.

Pr'je od ljudi sej Dubrave
koralj se je ribô u moru;
svačije su sad zabave
kamenitu dubsti goru.

Prije ko mrav odasvuda
svak nosaše sebi hranu,
sad, za nejmat malo truda,
svak mre u lasti gô na stanu.

Pr'je ne znahu prve vile
što je svila u haljini;
sad odjeće sve od svile
nije seljanke kâ ne čini.

Pr'je pod ruhom priprostime
zlato odsvud nam na stan pliva;
zlatno ruho u ovo vrime
stan svakomu ogoliva.

U moje je dni letila
na krilijeh sama ptica;
za poletjet sad su krila
oko vrata u mladica.

Nošahu se opletene
u bio gajtan prije kose;
sad pram u cklo pletu žene,
a zrcalo im glave nose.

Prije bjehu bistri viri,
da čis ogled svemu daju;

vilami se sad pastiri
u zatioku ogledaju.

Vladaše se u ma ljeta
mlados svjetom od staraca;
sad čut mladi neće svjeta
ni od istijeh njih otaca.

Mlados prije cić koristi
svita obhodi čet' dila;
sad na jednom gine misti
za stupajim pricijeh vila.

Tim n'je čudo, čim bez znan'ja
dni u ispraznoj lasti traju,
ko Zagorko da iman'ja
s pricijeh vila ostavljaju.

Ali u ovemu svemu meni
pomoć je ufat zgar s visine
na dan ovi posvećeni
našoj slobodi od starine.

Skazan'je deseto

JELJENKA SATIRICA

Iz gluhe pustinje satir se moj diže
da vile plemkinje susreta i stiže;
a ja ostah sred jama i dubja divjega
i mrazna i sama u gori bez njega.

Ah, sasma nevjeran, kud divjaš, Divjače,
moj život čemeran po sve dni da plače?

U vilah što vidiš u ovoj Dubravi,
ter slidom njih slidiš, a mene ostavi?

Gizdave himbeno plemke su vile sve,
grabša su i plijeno ljeposti njihove.

Bez svrhe i kraja plahe su i tašte,
biocim od jaja čela se njih lašte.

A nije ih strah ni sram za gadnu napravu
mrtački stavit pram iz groba na glavu.

Na svijecu cklo pale i mrče crnima
obrve opale čađami od dima.

Oprhlu i modru kožu usne njih blide
do krvi 'e svu odru, da rumena izide;
u bjaku, kom klače i kartaju obraze,
otrovi najjače i gnusobe ulaze.

A mastim od čerše daleko našaste
lica im svudijer se pengaju i maste.

Nu mažu i lijepe naravna bljedila,

i čini njih lijepe ne narav neg sila.

A meni ma ista naravna lipos jes
naprava pričista i svijetli drag ures.

Zlatni pram od kosi, tih vjetric ki svudi
niz bio vrat raznosi, tuđijem se ne rudi.

Obraz moj i čelo bistra voda umiva,
a sunce veselo iz oči mo'ijeh siva.

Bez masti sred lica mlađahne u mene
rumena ružica i bijeli lir zene.

Crljenim ustima ruža je prilika,
a bjelje prsi me snijega su i mlika.

K tomu se prilaga još za stvar najdražu:
mlađahna i naga, sve što imam, sve kažu.

Tim vrat' se tvôj ljubi, Divjače, ne divjaj;
vlastita ne gubi, a o tuđem malo haj.

Od vjetra puziviji, ne gub' s tve krivine
za ures laživi ljepote istine.

Sunce je s nebesi izvrsne liposti,
zašto se ne resi neg svojom svjetlosti.

A čista i prava lipos mâ suncem sja,
er meni naprava i ures sva sam ja.

Poč ga ću iskati. Ah, danas kuda si,
Divjače, zašo ti? Oglas' se, oglasi!

ČINJEN'JE DRUGO

Skazan'je prvo

SKUP PASTIRA, BRŠTANKO, LJUBMIR I TRATORKO

BRŠTANKO

Lijepa ti 'e zaisto običaj veoma
kom naše sej misto slavi se, družbo mâ,
u strani da se ovoj dan s tancim provodi
posvećen pričistoj božici slobodi.

Najljepša od vila družu se i vijera
za draga i mila vrhu svijeh pastijera.

Ne scijen'te da istom ova se odredi
spomena s godištom svacijem kâ slijedi.

Na zboru pradjeda od ove Dubrave,
kad prođe besjeda da ovi dan slave,
razumni starci oni u kori dubovi
među inijem zakoni urezaše i ovi:

da užije nepristav slobode spomena
u unucijeh njih ljubav od dobra općena;

i da se u miru dni vode sred sklada,
dočim se pastiru ljubi od sve vrste da.

LJUBMIR

Naredbe spametne; er kako neobične,
tako su i štetne ženidbe neslične.

Pod jaram dobro vik stučit se ne more
s junčićem vò velik, upored da ore.

Ni se muž i žena ugađa, kad su oba
razlika plemena, iman'ja i doba,

Ah, bog te ukloni, gotova 'e tu smeća
da ti se ženi sni od tebe da 'e veća.

Ko drvo crv vrti i grize i ije,
tako ona do smrti živa te sičije.

Na posle sve kućnje mrđi se i gadi;
samo njoj da su nje naprave, to radi.

Po skupijeh živote od družijeh spovijeda,
a svoje sramote domaće ne gleda.

Sve selo zagluši s jezična karanja,
a muža zabuši i učini ko panja.

Nu veće što velju? Pašu ove smione
muževom kudjelju, a oblače gaće one.

TRATORKO

Tako je; nu pate i istijem zlom bole
i žene udate za ljudi ohole,

ki siti pri svomu k tuđem se propinju
i drže na domu ženu ko robinju.

Po gadu se i smradu tukući skitaju,
a za čistu i mladu ljubovcu ne haju.

Nu da ovdí svršuju, mala bi zla bila:
mesa im rastruju smrdeća i gnjila.

A pak na pečône mladice, njih ljubi;
guba taj prione, koja ih pogubi.

BRŠTANKO

I mi ti smo uzeli govorit zlo danas,
kad ište i želi počastit puk se vas
ter kad se začinje i u pjesnijeh svak hvali,
tuđe smo mi grinje protresat ustali!

Nu me strah da veća neg igda jes bila

danas kar i smeća ne bude od vila.

Er vila mnogo je sred ove Dubrave
lijepe se ke broje i zovu gizdave;

i svaka uzmaža sve dike jedine
i cijeni da je draža i ljepša neg sve ine.

Tim težak na se trud taj ću uzet, vidim ja,
tko činit ima sud, koja je najljepša.

TRATORKO

Tač da je pomnja ma suditi to danas,
nemiran veoma i smeten bio bih vas.

U skupu od vila toliko gizdavijeh
rijet jedna da 'e mila i draža oda svijeh,
za od jedne dobiti prijazan s te hvale,
sa svijem se svaditi, sve izgubit ostale,
nikako pamet nî od mudra čovika;
a bog te ukloni od ženskijeh jezika.

LJUBMIR

Ko 'e na to obran, tî neka se tim brine:
hod'mo mi iskati ostale družine!

Skazan'je drugo

VUK SATIR

Tebi u dar i na čas, Zagorko, sve vile,
ovce su sva mâ čas ovako pretile.

Po vodah i gorah ovako teci ti,
a od stada ne imaj strah: ja ću t' ga čuvati.

Tko ono, tko ovo, nastoji svak za se,
a svak što je osnovô, izatkat uzda se.

A moj glad ovi dan krađom se utješa:
lupež sam izvrstan, izvrsna izješa.

Kupe se svatovi, spravlja se nevjesta,
pir se odsvud gotovi najljepši od mjesta.

Kad tamo pođe svak pomoć peč i varit,
neka je meni pak na pusto udarit?

Bio bi grijeh, kad gosti svak se ini i štuje,
da trbuh moj posti i prazan gladuje.

Zaludu ovi dan slobodi svećen nî,
neg da 'e svak slobodan što hoće da čini.

Ni narav zaludu ruke mi ove da,
neg njima da budu pomoć se ja sada.

Njeka se besjeda nekoga i danas
vijeka još spovijeda, kî od zlata bješe vas.

Na svijetu sve što je, tad staše općeno:
još moje i tvoje ne bješe rođeno.

Granice se od ljudi ne bjehu zabile,
ni mjerom sve svudi otišlo na dile.

Blizu tjech bremena davnijeh od zlata
gora u nas kamena hranjaše Brgata:

gora kâ tada sva u dubju veliku
gusta se dubrava viđaše putniku.

Brgat, ki stanova u gorskoj dubravi,
zakona cić nova staroga ne ostavi.

Kazati pače uze da ljudi po svijetu
razdijelit nijesu se mogli mu u štetu.

Tim er se poteža, i, ko ja, svud brz bi,
slovuća lupeža ime i glas on dobi.

A gori, u koj sta i ka je vrhu nas,
od Brgata istoga Brgat je ime i danas.

Od Brgata ovoga, ki je krasti svud išô,
početak od moga traga je izišô.

I djedu slobodnom unuk sam slobodni,
vodeći u rodnom Brgatu zlatne dni.

Tko nejma ni njive ni vrta ni stada,
da tuđijem ne žive, umro bi od glada.

Ja pljezim i lazim i ulagam svud ruke
obilnos gdi pazim od stoke i muke.

Uhodim i prežim po pašah iman'ja,
i nad svijem lupežim imam čas od znan'ja.

Nu tko se hitrostim môm stavlja, nije toga,
er častim i gostim i čitam svakoga.

Skazan'je treće

STOJNA I VUK SATIR

STOJNA

Tuđijem se ne hrani, daj mi ovcu, lupežu,
pr'je neg te seljani uhite i svežu.

Dali se ti krasti bez straha postavi,
kad blag dan svak časti u ovoj Dubravi,

pače sâm na zlo brz uhodiš livade?
Brže tu ovcu vrz' koju mi ukrade!

VUK

Stan', ženo! Kud srliš? Ne poznaš tko sam ja?
Prije neg se uprtiš u zlo tve, idi tja!
Lupeža koga ti u meni ugleda,
Bez smeće, velju ti, ohaj me se ureda;
er da znaš u sebi koja je mâ sila,
i ovcu i sve bi stado mi pustila.

STOJNA

Ja silu svu tvoju ne scijenim ni pera:
ovcu mi da' moju, kleta ti namjera!

VUK

Ne poznaš još me ti: planinski bog sam Pan,
iz gorâ kê iziti htjeh ovi na blag dan.

STOJNA

Rđa si i vedaš, satir Vuk ti si oni
od vuka huđi dvaš, kad ovcu mu poni.

VUK

Satir sam lijep i drag, me se ime svud slavi.

STOJNA

Satir si crni vrag i s rozma na glavi.

VUK

U mjesti ovemu meni se spravila
kako najljepšemu najljepša od vila.

STOJNA

U mjesti će ovemu bit tebi domala,
kako najvećemu lupežu: - vješala!

VUK

Ako ti se u kose mâ ruka uplete,
poznaćeš što nose tej riječi proklete.

STOJNA

Kozju ako tu bradu razmršat ja počeh,
poznaćeš kô stadu tuđem te nosi grijeh.

VUK

Da čeka', ne bježi!

STOJNA

Ne bježi, čeka' ti!

VUK

Ajmeh, ne poteži!

STOJNA

Da puľtam, pusti ti!

VUK

Ja puľtam.

STOJNA

Eto i ja. Je li tko? Pomozi!
Meni ovca, a tvoja tebi brada i rozi.

VUK

Ustav' se! Ah, kuda s ovcom tom udari?
Ah, ženo prihuda, vrlo t' me privari.
Struka ti prokleta i iman'je ostalo,
sve ti se prije ljeta od vuka poklalo!
Kuća t' se prosjela, trag ti se smakô vas,
ni pila ni jela, kô neću ja danas!
Vaj, ne znam što ću sad, kud li bih otišô:
veće mi je mrtvi glad do nosa uzišô.
Ah, je li da mi duh susrete kogodi:
Od glada izdahnuh, život mi izhodi!
O smrti mahnita, što me nijes' satrla
i pjana i sita na gozbi do grla?
Kâ ti će hvala bit jednoga divjačna
satira pogubit i žedna i lačna?

Skazan'je četvrto

GORŠTAK I VUK SATIR

GORŠTAK

Što plačeš, Vukoje? Ke te je zlo smelo
danaske, kad stoje svi ljudi veselo?
Dobre si ti volje i vazda sit i pjan:
ke ti su nevolje prispjele na blag dan?
Od koga zla sila tako te obori?
Jeda kâ od vila i tebe sad mori?

VUK

Iz gladna trbuha k vilami n'je puta;
bez vina i kruha ljubav je smrznuta.
Od golijeh što će nas i ubozijeh gospođe?
Znaš golu kos ni pas neće da oglođe.

GORŠTAK

Uboštvo ne diže da nijesmo mi drazi
vilami nabliže, kô jaci u snazi.

VUK

Kâ snaga može odi i meni bit sada,
di mi duh odhodi i umirem od glada?

GORŠTAK

Ti živeš da iješ i piješ na sviti,
ni možeš ni um'ješ o drugom misliti.

VUK

Da kaž' mi, kad io i pio ti ne bi,
kako bi živio, prijatelju, u sebi?

GORŠTAK

Ne živem kô ti ja jestojci i piću,
neg lijepoj kôj moja sva lita služiću.

VUK

A ja vas život moj hranim najmiliji
pečenici ugodnoj i dragoj bukliji.

GORŠTAK

Da jednom poznaš ti u tvomu životu
kâ 'e rados služiti vilinju ljepotu,
rekô bi i u svijesti ovako odlučil:
ni ću pit ni jesti neg služit lijepu vil.

VUK

Da poznaš ti jednom koji su to jadi
i s gladnom i žednom govorit čeljadi,
ili bi se ohajô i od mene ktio otit,
ili bi nać hajô što ćemo jesti i pit.

GORŠTAK

Nemoj se ti starat! Glumac sam na pir zvan:
hoć' bubanj udarat, ter ćeš bit sit i pjan?

VUK

Srce mi igra sve, i stupaj sam teče
na slatke zabave di se vari i peče.
Ah, tvoja blažena, Gorštače, namira:
mrtva me spomena uskrsnu od pira.
Pečenica, ah, peče me srce pečeno,
gdi u slatki sok teče i gori ljuveno;
gdi me još sve čeka me dobro uzdano,
jalovica od mlijeka varena snježano;
gdi žarka kapljica groznika vesela
kaže mi svâ lica rumena i bijela;
kapljica od vina, koga ures prilijepi
igrajuć začina: "Hod', braće, dušo, pij!"
Životu čestiti, ah, koja veća slas
može bit neg piti i jesti na svak čas?
Gorštače, u selo gdi 'e taj pir hod'mo na nj:
ti glumac veselo, a ja ću bit bubanj.

Skazan'je peto

MILJENKO I PELINKA

MILJENKO

Dubravko gizdava, na ures rajski tvoj
od gorskih dubrava nije slično ime toj.
Gustinom od grana dubrava zakriva

da zraka sunčana travu i cvit ne obsiva;
iz svijetlijeh tvo'ijeh oči na dragom tvom licu
dva sunca s istoči go'e rajsku ružicu.

Sred dubrav, mâ lipa, imaju stan svudi
zm'je pune nalipa, zvijeri i skot vas hudi;
sred tvoga pogleda i srca svijem blaga
ljubav stan svoj gleda i milos pridraga.

Dubravi ures vas prolitnje zeleni
tre sjever, hara mraz, tlači led studeni;
kakva si ti sada, takva ćeš vazda bit:
viku bo ne opada liposti rajске cvit.

PELINKA

Skladne su riječi toj, i zaisto velike
Dubravci tvôj lijepoj i slave i dike;
nu vile sadanje riječim se ne pasu,
veće u stvoru, a manje htjela bih te u glasu.

Nu prî nego na ino ja budem s tobom doć,
kaž' mi sve istino, ako ćeš mu pomoć:
jesi li koji dan ljuvenom u ognju
uzdahnuo žalostan pazeći pomno nju?

MILJENKO

Ako uzdah moć i glas želje me ne objavi,
užežen da sam vas u živoj žeravi,
i ako još plama ne vidje u meni,
tere mâ vil sama da gorim ne scijeni:
pogledaj sred čela me srce sprženo,
od suha pepela u prahu satreno;
viđ luge, dubrave i polja i gore
veće gdi eto sve u ognju mom gore.

Je li ovo, reci ti, što zna lis i kami,
kladenče, kî uzrasti mojima suzami,
kroz romon kažuć tvoj žuđenoj môj duši
kako te oganj moj čestokrat prisuši?

PELINKA

Da reci, bi li kad da njojzi ostavi
dar koji u zaklad od tvoje ljubavi?

MILJENKO

Opak je način svîm koji me učiš ti;
ne daj bog s darovim k Dubravci hoditi:
scijenit vil gizdavu za ženu lakomu,
ja neću mudros tvu poslušat u tomu.

K srcima časnim nije trijebi s darom it,
ako uvik prid njimi omraze neć' dobit.

PELINKA

Varaš se: bez mite sve je to ionako,
darovi zamite nebesa i pakô;

darim se vlada svijet na volji i sudi,
dar pravi može rijet gospar se od ljudi.

Ljuvena dar je stril ka zgađa i sili
na ljubav svaku vil, potom se k njoj strili.

Milisav razumni, znaš, što ono veljaše
da u stare jošte dni kad zlatni vik b'jaše,

kad ljubljjen svak ljubi, ni u to ima sram,
ter jezik srcu bi i ustom jedan sam,

tad bješe svaki dan ljuvenijeh od žena
"dar daruj" taj pjesan začinat općena.

MILJENKO

Čudne su nad sve ine ke kažeš riječi te.

PELINKA

Ali su istine, u razlog očite.

Čuj ino: skup broji čovjek se mnogo tî
u ljubav svu koji toliko istrati

riječi, uzdâh, moljen'ja, zaludnijeh stupaja,
pogleda, cviljen'ja, jauka i vaja,

i k temu pristavi laživijeh kletava,
od svoje ljubavi čim biljeg on dava.

Prî nego volju svu prignuti uzbude
jagnicu mršavu darovat da bude.

Rad česa buduć sve laž ino i privar,
ljubavi njegove svjedok je pravi dar;

i zato samomu svaka vil vjeruje
ljubovniku onomu koji joj daruje.

MILJENKO

Kako, jaoh, može bit da vlas dar ima tu
me vile pridobit ponosnu lipotu?

Eto se vaskolik po svojoj volji sam
na službu nje uvik veselo darivam.

PELINKA

Miljenko, dar je ovi oni dar blaženi
ki lasno čine svi vazdakrat ljuveni.

N'je trijebi to za nje, za tebe ti se hran':
dar cijeni tvoj manje, a veće ugodan.

Nu se uzdaj; er kratit neću se hrlo poč
Dubravku obratit na ljubav tvoju moć.

Činiću da blagu uživaš i milu
ljepotu pridragu, žuđenu tvu vilu.

MILJENKO

Pod', u družbi ovi moji
svud ti uzdasi bili ognjeni,
i sama se, jaoh, spomeni
da mi u tebi život stoji.

Skazan'je šesto

DIVJAK SATIR *u haljini od vile priobučen*

Tko je taj ko sad rijet neće
cijeć uresa draga i mila
da ja satir nijesam veće,
neg najljepša od svijeh vila.

Dubje se ovo, ptice i zvijeri
mom ljepotom snebivaju,
i gorani i pastijeri
i slijede me i gledaju.

Od kladenac bistrijeh predam
cić naprava ke me rese,
da, ako se gdi ogledam,

ma slika me ne zanese.

Pristavio sam tuđe kose
i opleo u cklo prame
i obukô ruho na me
kô najljepše vile nose.

Put snježana neka 'e meni,
vas se izmazah klakom bijelim,
a da se obraz moj rumeni,
namazah se murvam zrelim.

Za ocljenit usti moje
kriješam sam ih oblijepio,
i haljinom svijetlom što je
kože u meni sve sam skrio.

Samo branduse i prhala
niz čelo inijem vilam vise,
a uz glavu s čela ozdala
roščići se moji vise.

Nu pod kose ako mnozi
lasno roge skrit umiju,
zašto i ovi moji rozi
kosami se ne pokriju?

Sa svom moći i kreposti
uvlačih ih, krih svudire,
nu svakako pravi i prosti
iz prama mi jošte vire.

Ali od ljudi i od žena
vidjet su oni na môj glavi
ko dva dubka usađena
zlatnijeh kosa u Dubravi.

Tim pohuljen bit nikako
s tega s' ures moj ne boji:
tko je ko ja lijep ovako,
svaka stvar mu dobro stoji.

U ovoj slavi, u ovoj dicit
veseo idem na mu sriću,
nu i od vile u prilici
hrabren junak djelim biću.

Ah, da kako satirica,
mâ sumnjiva divja lada,
može nazret moja lica
u prilici u ovoj sada!

Skazan'je sedmo

ZAGORKO

O lijepa, o huda ku narav uresi
da pokoj od truda srdačcu mom jesi,
eto ja izvan svih ljepotom smamljen tvom
mlijeko psim a ostavih iman'je vukovom.

Tim gorki i ljuti ako plač i vaj moj
ne može ganuti na milos ures tvoj,
gani se, pravo je, veselo i rado
nesrećno na moje i pusto daj stado,
u gorkom mukan'ju koje te sved' moli
da u smrtnom skončan'ju život moj ne boli.

A da ima ljudcki glas, još bi ti izreklo
moj tužni bitak vas, hud nemir, priko zlo.

Skazan'je osmo

STOJNA S SINOM ZAGORKOM I PASTJERIĆI MALI

STOJNA

Ja te ištem i glasim i zovem svudira,
a ti se za plasim vilami otira.

Dubrave prik ove od stada ne bježi:
najpretlje ovnovu vuku ti lupeži.

ZAGORKO

Neka idu ovnovi i ovce najbolje;
stadu me ne zovi, ni mi je past od volje.

STOJNA

Na kî te rasap toj, ludjače, nosi bijes?
Od vila ka je toj koja ti uze svijes?

ZAGORKO

U ovemu, znaj, mjestu najljepšu, vil moja,
večeras nevjestu na stan ti vodim ja.

STOJNA

Na vrat ćeš ti i ta nevjesta hoditi.
Kô poče, mahnita', nemo' se sviditi!

ZAGORKO

Ja ne mljah, majko mâ, da ćeš se ti smesti,
er ti ću sin doma odmjenu dovesti.

Ili ćeš ili ne, poda' se razlogu;
ovako bez žene ja stati ne mogu.

STOJNA

Mož derat samohoć za vilam obuću:
meni ga neće doć nevjesta u kuću!

Ćudi svijeh sadanjih nevjesta vrle su:
ne misle nego o njih samomu uresu.

Vazda su na dvoru, a neka stan gine:
zlu mužu a goru svekrvi čas čine.

Šestere, dedele, jeziče i sjaju,
i drugo ne žele neg da ih gledaju.

Za koris prioni, a vile ne dvori:
pusto nam razgoni stado vuk po gori.

ZAGORKO

Stado čuva' i brani od vučje ti sile!

Ja ću ures izbrani poč iskat me vile;

kad ište svak sebi dobar trg s ljubavi,
i meni jes trijebi činit što čine svi.

STOJNA

Ah, Zagorko, s neposluha

slidi tvoju ćud zločestu!

Ja ću tebi nać očuha

prije neg meni ti nevjestu.

Nu ako ja danas s me mile dragosti
vilami svijem čas dobijem s liposti?

Slika me ne vara, mâ dika n'je pala:
malo sam prestara, ali sam pristala.

Ovoga od mjesta nu ako najljepša
večeras nevjesta uzbudem jošte ja.

PASTJERIĆ PRVI

Ostaj zbogom, majko mila!
Od tebe ćemo i mi poći
za ukrasti kôj od vila
sladak nami celov moći.

PASTJERIĆ DRUGI

Za moć izet meda, čela
ja ne hajah da me uije,
i toj nosim za čas gdi je;
mâ Biserka s drugam sjela.

PASTJERIĆ TREĆI

Stoklasu ovu, ku zrelijeh
nanizo sam kupjenica,
nosim oči veselijeh
gdi sja sunce, mâ Danica.

PASTJERIĆ ČETVRTI

Vrapca ovega, kî se vabi
s najdaljega meni puta,
Mioci daću, kôj me ugrabi
jučer silom mati iz skuta.

PASTJERIĆ PETI

Šturka u ovoj kajpi od žice,
kî po svu noć šturi i poje,
donio sam ja za moje
male, ko ja, pastirice.

STOJNA

Još biste sad i vi, brečadi od sise,
po ovoj Dubravi za vilam digli se!

PASTJERIĆI

Nam su drage lijepe vile:
iz njeđar nam dunje daju,
na tance nas vode mile
i njegajuć celivaju.

Skazan'je deveto

JELJENKA SATIRICA *priobučena u pastira*

Ah, plemkinje prike vile,
trag vam proklet i namira!
Vi mi ste se učinile
priobući u pastira,
da prije harba ova jaka
onoj od vas srce iskine,
s ke moj život bez Divjaka
čezne i u mraznoj sumnji stine.

O Divjače divje ćudi,
plemenite t' vile mrze;
lele temu tko ih žudi
ter ga uzda njih zavrze.

Od bojazni ti si njimi,
er te zviri svaka scijeni;
a s roščići ljuvenimi
mjeseć mladi svud si meni.

O mladahni moj mjeseće,
sini ljubi tvojoj, sini!
Kuda zađe, gdi uteče,
drag pokoju moj jedini?

Što ugleda, cića česa
vilinear ti 'e slika draga?
Bez naprave, bez uresa
ljepota je prava naga.

Vedru svjetlos nebo odkriva
bez odjeće od oblaka,
a ljepotom čistom siva
bez naprave žena svaka.

Ali vidim, što nekada
bog nam Lero prorokova,
promijenila da je sada
vilam ures Dubrava ova.

Er sad u'edno sve mladice
za napravu njih najdražu,
kô divjačne satirice,
do pupka se gole kažu.

Tim da ih slidom slide i žele,
nije čudo, divji ljudi:
otkrivene prsi bijele
tko da gleda, a ne žudi?

Nu će ruke sad me ove
prikijem vilam ukazati
s golim prsim što 'e mužove
gorskijem ženam prigrabljati.

ČINJEN'JE TREĆE

Skazan'je prvo

DIVJAK SATIR, JELJENKA SATIRICA I SKUP PASTIRA

DIVJAK

Vas sam pribjen, još me tira
kleta sila po ovoj strani.
Je li gdi tko da od pastira
mene lijepu vil obrani?

PASTIR PRVI

Stigni, sreti, drži, uhvati,
ne daj naprijed, ne propusti;
udri, udri, da pod bati
grdi satir dušu pusti!

JELJENKA

A tko je ovo, u haljini
tko od vile sad proteče?

Ako zlo vam ke ne čini,
nije razlog da zlo steče.

PASTIR DRUGI

Kô ne čini zlo, ako je
gnusni satir grdnih dila
smio doć, krijuć slike svoje,
među vile kako vila?

I da ispid nas bježat ne usta,
budući 'e ončas zaskočio,
Dubravci bi lijepoj s usta
celov silom ugrabio.

Nu čemu će sad besjede?
Tec'mo u mjesta za njim svaka,
po uvadici da ne ide
zlom satiru zloba ovaka.

SATIRICA

I meni ih je slidit sila,
da što misle ne učine;
zasve opak, ne bih htela
moj nevjernik da pogine.

Skazan'je drugo

GORŠTAK SATIR

Niz strane, niz polje, pustijem gorami,
Divjače, biž bolje i prida' nogami!

Bez smijeha tko pazit sad ludos može tvu,
grd satir priobrazit u vil se gizdavu,

i ko vil u odjeći sred vila inijeh poć,
da nitko, scijeneći, poznat ga neće moć.

Nesvijesti velike s uresne htjet sile
satirske prilike priobražat u vile!

Zaman se čini sve i lijepi i maže:
grdoća s naprave grđa se ukaže.

Polje se, gora i lug ludosti tvôm čudi:
tamaša, smijeh i rug osta ti svijeh ljudi.

Nu tako sad pleća vukući pribjena

sudi sam čija veća ljepos je vidjena.

A još bi ovi dan kako snijeg od lani,
da između svijeh jedan pastir te ne brani.

Srce te i snaga ovega odrva
između tojaga teškijeh i drva.

Nu neka on huka, smijati ću ja se i za nj:
glumac sam, a Vuka poslô sam po bubanj.

Na pir ćemo obadva večeras u selo,
da se igra, uživa i stoji veselo!

Skazan'je treće

LJUBDRAG STARAC

Zlo se tiskati bez jakosti
tko 'e nekrepka, ko ja, stupa:
jedva izvukoh stare kosti,
i izkopah se svih iz skupa.

Ah, kâ čeljad, mnoštvo koje
sabralo se sa svijeh strana:
i star i mlad, svak došô je
na slavljen'je blaga dana.

Sve su vile, svi pastiri
s vrstom svakom žena i ljudi,
i gorani i satiri
dotekli su odasvudi.

Ali se je ockvrnila
svetkovina plemenita:
najljepša je dana vila
najgrđemu s tamna mita.

Blažen pastir slavni od Ide
ki zasljujepljen ne bi od zlata
neg po čistoj pravdi otide
da 'e ljeposti ljepos plata.

A oni proklet s koga izlaze
na dan blag nam plačne kobi,
tko liposti lipos vase,
a za zlato da grdobi!

Proklet i oni tko najprije
za izet zlato, zemlju izdube,
kad cić zlata najvrednije
običaji se u nas gube!

Po zakonu dat se imaše
lijepa Dubravka i gizdava,
sred Dubrave komu naše
u ljepoti 'e prava slava.

Miljenko je imô mili
steć Dubravku cić lipote,

nu se ukloni zakon sili:
grd ju pastir zlatom ote.

Tim su smeće srca moga
da na mjestu ne bi ovomu
Tko Grdanu bogatomu
smio se oprijet cića toga.

Ali mene većma smeta
Miljenkova uspomena,
komu 'e bila od djeteta
još Dubravka narečena.

On nju žuđe, i ona njega
okom gleda vazdan blazim,
i glas danas puka svega
vjerenicim zvaše drazim,

kad iznenad sa svijeh strana
začuh opet gdi svi glase
da Dubravka za Grdana
bogatoga vjerila se.

I Miljenko ču sa mnome
tko mu ugrabi vjericu,
i od muke svenu u licu
i zamuknu mramorkome.

I od žalosti i od jada
tu stat veće nijesam mogô,
razmišljajuć na što sada
zločestvo nas vodi mnogo,

da na blag dan od slobode
jes tko zlatu još robuje,
i da sila s prike zgone
nad zakonim gospoduje.

Nu tko tužan ovo izhodi?
Po prilici Miljenko je:
za dubje ću skrit se odi,
za čut ke su misli svoje.

Skazan'je četvrto

MILJENKO *sam*

Najljepša se vila daje
najgrđemu u prilici!
Ke ufan'je veće ostaje
nami, o verni ljubovnici?

Ljubav, vjera, služba, lipos
i običaji i zakoni,
sve bi zaman: jaču kripos

grda u zlatu nemam doni.

Da li, oh jaoh, za Grdana,
najgrdega od pastijera,
mâ Dubravka segaj dana
najljepša se vila vijera?

Mâ Dubravka? Kako moja,
ako 'e družujem dana sade,
da moj život, kî 'u dostoja,
ko prisječen dub, jaoh, pade?

Krotku ovčicu, mirnu i blagu
vuk u gore strašni uvuče,
i n'je toga smijen'je i snagu
tko bi ukazô; jaoh, svi muče!

Ja ću gledat na me oči?...
Neću! Ne, ne, razlog nije
da tî ga oblak sred istoči
svijetlo sunce me prikrije.

Da što čekam, što li pazim?
Razdijeljen sam s dragom vilom.
Što grdobu ne porazim
kâ mi život grabi silom?

Pr'je smrknutja dana ovoga
dni imaju bit satreni
ili moji, ili onoga
tko moj život grabi meni.

Skazan'je peto

DIVJAK SATIR I JELJENKA SATIRICA

DIVJAK

Pastiru, hvala ti, ubjen bih ja bio,
na pomoć da mi ti ne budeš prispio.

Kaži mi tve ime, da mi te ne zabit;
er ću ti sve vrime životom držan bit,
zasve da ističe oku se mom sade
da imaš naličje od divje me lade.

JELJENKA

Ako imaš, kô reče, domaću tvu drugu,
kud stupaj tvoj teče za vilam po lugu?

DIVJAK

Čudina opaka i njeka pusta bijes
uzrok su da svaka vila mi nosi svijes.

JELJENKA

Za čudo ne scijenim, bez svijesti čim hodiš,
da tako s pribjenim kostim se nahodiš.

Napravlja' se i resi i čini sve što hoć',
da satir ti nijesi koji se skrit nije moć.

Vrzi tja cić tega neslične odjeće:
satira divjega pitoma vil neće;

k ljubi se povrati, od ke se odijeli,
koja te gledati u slici tvôj želi.

Ohaj se od vila, ke ti su s prikora:

ljubovca tva mila vapi te iz gora,

i još čut neć' ti glas ni poznat lipote,
a ona bi danas koja te smrti ote.

DIVJAK

Ah, gdi 'e, da ju slidim, ljubi ma večeras?
Ja ovdí ne vidim družijeh izvan nas.

Na obranu moju bi, pastiru, ti jedan:
samomu ja tebi držan sam ovi dan.

JELJENKA

Da, da sad izide t' tva ljubi, bi li ti
htio samu nju slidjet, vile ine pustiti?

DIVJAK

Vile odsad, pače sjen mrzeća 'e meni njih:
sramotan ja i bjen danaska s vila bih.

Ah, Lero Lerjane, veliki bože naš,
priko ove kad strane s vilam mene ugledaš,

na vrat me niz strmu liticu obori,
zajaz' mnom u grmu vučji glad najgori!

Ah, da sad ljubi ma izide odkuda,
ona bi bil' sama sva moja razbluda.

Pastiru, kaž' mi tim jeda ju gdi vidi,
da hrlo priletim sred klisura i hridi.

JELJENKA

N'je dalek, ovdi je ljubovca sad tvoja:
ruho ovo, ke krije tebi nju, mećem ja.

DIVJAK

Što sad oči moje paze?
Jeljenka ovo mâ je vila
ka, da mene ne poraze,
pastijerom me obranila?

A ja zdiram, a ne svlačim,
neprilične ove odjeće,
i vile i njih ruha tlačim,
tebi samoj vjeran veće.

Nadaleče, nadaleče,
Podbrgatke vile prike,
teško i lele temu uvike
tko u brijeme od vas ne uteče!

Ah, za družih kô ću moći
igda ostavit tu lipotu,
gdi samom sam tvom pomoći,
moj životu, u životu?

Ti me peci, ti me vari
i na volju tvoju kuha':
napravom me ne privari
n'jedna vila lijepa ruha.

Da se u dušu njeke stave
vratit tuđe, što ih slavi,
ostale bi bez naprave
kako suh panj u dubravi.

Nu hod'mo i mi gdi svi hode
od najljepšijeh čuti vjeru,
na dan ovi od slobode
zahvaliti bogu Leru,

kad nas oba svom kriposti
vlas njegovu 'e slobodila,
tebe od moje nevjernosti,
a od pricijeh mene vila.

Skazan'je šesto

BRŠTANKO, LJUBDRAG I GLASNIK

BRŠTANKO

Ter vide ti sada, Miljenko gdi teče,
ili inim da smrt da, ili on da je steče?

Teške su pogube odsvud ga pritisle;
nu mali, kî ljube, što ima doć, misle.

N'je slike zaisto grdoba grdobi,
ma zlato ono isto kijem lijepu vil dobi
imaće moć i vlas toliko veliku
za podat večeras Miljenku smrt priku.

LJUBDRAG

Razbiram i ja to svaki čas u meni,
da moć tu ima zlato, ostajem smeteni.

Ah, prikor u dugu tamnilu neznan'ja
cić zlata drug drugu ko rob se da klan'ja!

Biće od svijeh suđeno, ako se odredi
da Miljenko općeno veličanstvo uvrijedi.

Svačija tim ruka bit mu će na poraz:
na smrt ga će od puka osudit svega glas.

Tim njegovu smrt istinu
sa mnom odsad plači i cvili,
misleć kako pastir mili
cić grdobe zlatne izginu.

O Miljenko, vjerenikom
čim večeras svak te pazi,
jaoh, s neharnom zgodom prikom
nemila te smrt porazi!

GLASNIK

Tko ovo sada nepravedno
s Miljenkove smrti cvijeli,
kad vaskolik puk se ujedno
š njim raduje i veseli?

LJUBDRAG

Što spovijedaš, o Radmile,
pravi je uzrok nami od cvila:
najgrđemu s prike sile
najljepša je dana vila.

I Miljenko cića toga,
kî Dubravku sam dostoji
ko najljepši mjesta ovoga,
ako n'je umro, za umrijet stoji.

GLASNIK

Kî plač, kâ smrt? Miljenko je
zdrav, živ, veseo, čestit svime:
smirio je želje svoje,
Dubravka je lijepa š njime.

Vjerenik je on izbrani
na ovi blag dan u Dubravi:
vile, pastiri i gorani,
svak ga slidi, svak ga slavi.

BRŠTANKO

On vjerenik Dubravčin je
ka se vjeri za Grdana?
Čut nam čini, kî način je
bio toj zgodi segaj dana.

GLASNIK

Od pastira družbe naše
do najmanjijeh pastirica
vjerenik se Grdan zvaše
a Dubravka vjerenica.

I redovnik bješe tima
u Lerovu crkvu uljezô,
da bi od vjere među njima
vijeku vječni vez zavezô.

Svetilište on najprije
po običaji davnjoj čini:
"Hoja, Lero, Dolerije!"
vapijaše vas puk ini.

Jaganjčić se bez biljega
u žeravi živoj sprazi
i, što rađa zemlja, od svega

prikaza se plod najdraži.

Ali na ognju plam potamni,
pod nami se tle ustrese,
crkva od groma bukom zamni,
a stup Lerov znojaše se.

Na ovo čudo vas puk stoja
ko zapanjen, ter ne prista
Dolerija, Lero i Hoja
zvat na pomoć segaj mista.

Nu što imena od tih veće
bogova se od nas zvahu,
trešnje, buke i od smeće
huđa zlamen'ja izhođahu.

Nu čim svač'ja lica blide
i svak treptit ne pristaje,
eto Miljenko u crkvu ide,
izvan sebe ko vas da je.

Na došastje Miljenkovo
prista trešnja, gromnja umuknu,
prosvjetljen'je oganj novo
uze i u čis plamen buknu.

Bog razvedri Lero sliku
i, da vidi mladi i stari,
nje lijepu ljubovniku
u obraz jedan zrak udari.

Svak to uze za zlamen'je
da vlas višnja to učini,
da Miljenko sadružen je
lijepoj Dubravci, a ne ini.

Tim vaskolik puk se uzbuni
i zavapi u sve glase
da se volja božja ispuni,
dočim lijepu lijepa dâ se.

Iz ruka se tako ote
Grdanovijeh lijepa vila
i dâ komu cić lipote
nje pristoji ljepos mila.

Tim Miljenko sad, veseliji
i čestitiji neg ikada,
lipos dragu ku sved želi,
kad manje ufa, steče sada.

LJUBDRAG

Poznam i to, rijet je trijebi,
vrh vladanja svijeh na svitu
da vladalac višnji s nebi
ima pomnju posobitu.

Da se on danas ne nadkloni
vrh Dubrave ove naše,
po tle idahu svi zakoni,
sloboda se satiraše.

GLASNIK

Ali eto gdi skače k nam kolo satira:
poznat je kuhače i glumce od pira.
Na gozbe sve naše oni su svedž zvani,
er bez njih tamaše ni smijeha nigdi nî.
Nu veće svatovi kupe se na pospjeh:
u svadbu ho'te i vi! Sve što znah, sve vam rijeh.
Brštanko, tebe sam prvijencom došô zvat,
a Ljubdrag nad svim nam obran je stari svat.

Skazan'je sedmo

GORŠTAK, VUK DIVJAK, SATIRI, JELJENKA SATIRICA I SKUP PASTIRA

GORŠTAK

Zapekle se od družine
pečenice bijehu sočne,
a to da se bolje pine,
kad obilna gozba počne.
Da kad kuša slad mila se
od jestojske i od pitja,
svačije srce razigra se
ćuteć miris draži od cvitja.
Da zažare i obesele
i lica se i pogledi,
i da u smijehu slađe vele
i u radosti svak besjedi.
Da razlike igre igraju
i skladne se poju pjesni,
mladi i stari uživaju
siti, pjani i obijesni.

SKUP

Igra' kolo, skoč'mo bolje
svak se kaži dobre volje!
Na pir, na pir hod' svak hrlo,
spravi trbuh, čisti grlo,
da se ije, da se pije,
Hoja, Lero, Dolerije!

GORŠTAK

Žarka kaplja dobra vina
nebeska je mana istina,
sred ljuvena slatka piva
češće griska' i celiva'.
Na pir, na pir, da se ije,
Hoja, Lero, Dolerije!

VUK

Kapun pečen svijetla lica
i ljuvena jarebica,
ko najljepše segaj mjesta
zet nami su i nevjesta.
Na pir, na pir, da se ije,
Hoja, Lero, Dolerije!

GORŠTAK

Ah, što slađe može biti
nego jesti sved i piti:
zdravje, snaga, život, bitje
jeden'je je nami i pitje.
Da se ije, da se pije,
Hoja, Lero, Dolerije!

DIVJAK

Sve je spravno, sve gotovo
u čas dobar vesel'je ovo:
glumče, bubnju, udri! Gdje ste?
Evo zeta i nevjesto!
Da se uživa, igra i smije,
Hoja, Lero, Dolerije!

Skazan'je osmo

MILJENKO, DUBRAVKA, REDOVNIK, SKUP PASTIRA I VILA

SKUP

Hod', od pira bože, hodi,
igre mile s nami vodi,
združi, sjedini
pod pjesni medene
ove ljuvene.

REDOVNIK

Vjerenici obrani dostojno nad sve ine
kroz ures izbrani ljepote istine,
na ugodan, na skladan vez slatki od vire,
sloboda na blag dan čim skupi pastire,
nebo vam odzgori vjeru ovu svjedoči
i vrh vas otvori od zvijezda sto oči,
skladno svi jezici sred ove Dubrave
da u časti i dicit hvale vas i slave.

MILJENKO

Evo uza me moga dobra,
evo uza me moga blaga,
evo lijepa, evo draga,
ku moj život služiti obra.

DUBRAVKA

O prislatko, o jedino
drago ufan'je, željno meni!
O uresu moj ljuveni,
noći moje sunce istino!

SKUP

Hod', od pira bože, hodi,
igre mile s nami vodi,
združi, sjedini
pod pjesni medene
ove ljuvene.

MILJENKO

Eto dođe željno vrijeme,
lijepi raju duše moje,
da snijeg puti rajске tvoje
grlim rukam ognjenijeme.

DUBRAVKA

Ja sam ona ke lipotu
verno ljubi, dvorno slavi,
o gizdava mâ ljubavi,
o jedini moj životu!

SKUP

Hod', od pira bože, hodi,
igre mile s nami vodi,
združi, sjedini
pod pjesni medene
ove ljuvene.

MILJENKO

Oba smo u cvit od mladosti:
hod'mo na što srca žude,
na ljuvene na razblude,
na celove, na radosti!

DUBRAVKA

Daj, da veće hodi k meni,
na medene igre hrli:

ah, celivaj, miluj, grli,
drag pokoju moj ljubljeni!

MILJENKO

Čim raskošne tve razbira,
zameta se srce u lasti.

DUBRAVKA

U tvojoj sam, dušo, vlasti:
uzmi što hoć' bez ozira.

SKUP

Hod', od pira bože, hodi,
igre mile s nami vodi,
združi, sjedini
pod pjesni medene
ove ljuvene.

Skazan'je deveto

REDOVNIK IZ CRKVE S INIJEM PASTIRI

REDOVNIK

Pastiri, pokli svi i riječima i djeli
sva smo veće u crkvi činjen'ja dospjeli,
još vršit trijebi je, da se blag dan resi,
što činit ostaje pod vedrijem nebesi.

Iz svijeh tijem usti u skladu jedan glas
ovako izusti i klikni večeras:

"O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô,
uzroče istini od naše sve slave,
uresu jedini od ove Dubrave,
sva srebra, sva zlata, svi ljudcki životi
ne mogu bit plata tvôj čistoj lipoti".

SKUP

O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô...

REDOVNIK

Svak redom dar ovdi kî ima najdraži
sad našoj slobodi čestitoj prikaži.

O svijetla božice, eto i ja na tvu čas
najprvi sej ptice puštavam večeras,
da, kô one steru krila
sad slobodne svud po nebi,
i sloboda prostre mila
sej Dubrave glas po tebi.

SKUP

O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô...

MILJENKO

Milosna, jedina božice svijeh strana,
tebi u dar maslina od mene 'e podana,
da, kô u miru uz vil moju
željen'je se me ispuni,
tako vlas tvâ da u pokoju
čestitijem nas vijencom kruni.

SKUP

O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô...

DUBRAVKA

Ovi cvit rumene i lijepe ružice
primi sad od mene, o lijepa božice,
da, kô ona cvijetju ostalom
sadržena ures dava,
tako slavom tvôm i hvalom
da 'e hvaljena i mâ slava.

SKUP

O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô...

ZAGORKO

Slobodo ugodna, uzdahe, plač i vaj
od mene slobodna na tvu čas primit haj,
da, kô se oni sad od mene
zajedno s rikom suza dile,
da se odijele i spomene
od me prike tako vile.

SKUP

O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je do...

DIVJAK

Slobodo, odveće ugodna svakomu,
primi ove odjeće vilinje za čas mu,
da, kô š njima sve ludosti
i taštine zdrijeh i skinuh,
tako da opet s tvôm kriposti
vik ne svežem što prikinuh.

SKUP

O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô...

JELJENKA

Slobodo, pogleda' na mene odizgar,
i ovi kus meda htjej primit za drag dar,
da, kô sladak bez primjese
med je sobom po naravi,
nad svijem ke se tuđijem rese
tako i ljepos da mâ slavi.

SKUP

O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô...

VUK

Slobodo jedina, na tvu čas sasma rad
čašu ovu ja vina naslužih punu sad:
čini, kô si ti utjeha
Dubravi ovoj na sem sviti,
da i čašica ova od smijeha
meni je ures vjekoviti.

SKUP

O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô...

GORŠTAK

Slobodo, za malu tvoju čas ne primi
ovu mu sviralu skladnu ovdi nad svimi:
neka uvik svi pastiri
i sve vile prigizdave
tance vode gdi ona sviri
u dan ovi sred Dubrave.

SKUP

O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô...

PASTJERIC

Slobodo, i ovi košičić pun kriješa
među inijem darovi od mene izmiješa',
a to, er ću ja ufati
da mi od tebe pomoć doć će
i da mi ćeš opet brati,
dokle uzrastem, s dubja voće.

PASTJERIC

Sira ovo što mati ručku mi jutros da,
slobodo, podati tebi ću ja sada,
a to, i ja unaprijeda
neka budem tvojom vlasti
sira, masla, mlijeka i meda
slobodnije majci krasti.

SKUP

O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô...

REDOVNIK

Sad, nebo, usliši, usliš'te, bogovi,
što u glas najviši na dan vas molju ovi,
i ti, kâ iz ruka svih primi darove
proz ma usta od puka svega čuj molbe ove:

Eto vile prigizdave
zlatne prame cvijetkom rese,
a goranin divji izljeze
s vijencem bornim oko glave.

Eto pastijer sred livada
pod svirôku pjeva svoju;
eto u miru i pokoju
dva najljepša ljubav sklada.

Dubrava ova slavna svudi
opet zelen svu 'e primila;

opeta se razgojila
u pokoju kî svak žudi.

Bez oblaka u vedrini
vrhu nje se nebo kaže,
tihi vjetric u njoj draže
dzorne hlatke čuti čini.

Skladni puci, mirna sela,
travna polja, doba ugodna,
pune njive, dubja plodna,
rojne čele, stada cijela.

Tim pospješno, moji mili
kî resite ove strane,
u slobodi slatkoj stane
čim ste u miru obljubili,
u jedinstvu, u ljubavi
neka draži dan izlazi,
ovdi našim skladnim glasi
sloboda se draga slavi!

SKUP

O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dô,
uzroče istini od naše sve slave,
uresu jedini od ove Dubrave,
sva srebra, sva zlata, svi ljudcki životi
ne mogu bit plata tvôj čistoj ljepoti!